

Offentligt indkøb af dokumenterbart bæredygtigt træ: Erfaringer og anbefalinger fra FSC Danmark

BAGGRUND

I 2013 fik FSC Danmark en bevilling fra Udenrigsministeriets CSR-pulje til projektet "Bæredygtigt tropisk træ i den danske byggebranche". Fra 2013 til 2016 udførte FSC Danmark en lang række aktiviteter med det formål at øge importen af FSC-certificeret tropisk træ og brugen af dokumenterbart bæredygtigt træ¹ i al almindelig. Aktiviteterne omfattede blandt andet messeaktiviteter, en større konference, implementering af indkøbspolitikker hos leverandører til byggeriet og bygherrer og oplysning over for rådgivere, arkitekter og entreprenører. Se mere på fsc.dk/byggebranchen.

AFDÆKNING AF OFFENTLIGE BYGHERRERS ERFARINGER MED BÆREDYGTIGT TRÆ

Under projektets delmål 2.1 var et af målene at følge kommuner, der stiller krav om dokumenterbart bæredygtigt træ og indsamle deres erfaringer med at stille kravene. I løbet af projektets forløb har FSC Danmark interviewet og haft dialog med en række kommuner og regioner samt Forum for Bæredygtige Indkøb og Partnerskabet for Offentlige Grønne Indkøb (POGI). FSC Danmark har talt med udbudskonsulenter, indkøbere, miljørådgivere, projektledere, leverandører af byggematerialer, rådgivere, arkitekter og entreprenører. Samtidig er der gennemført et online survey.

Formålet med delmål 2.1 var dels at finde ud af, om der er ulemper ved eller barrierer for at stille krav om dokumenterbart bæredygtigt træ, som den danske stat og en række offentlige organisationer gør det i dag med henvisning til den offentlige vejledning *Sikring af bæredygtigt træ i offentlige aftaler om vareindkøb, tjenesteydelser og bygge- og anlægsarbejder*. Og dels at indsamle erfaringer, der kan deles i den offentlige sektor og bidrage til mere dokumenterbart bæredygtigt træ. Alt sammen med henblik på at motivere og tilskynde, at flere offentlige organisationer stiller sådanne krav.

Delmålet om indsamling af erfaringer er udmundet i en rapport, hvor de kvantitativt eller kvalitativt indsamlede oplysninger er struktureret i forskellige temaer (se bilag "*Resultater af alle interviews og suveys_hovedkonklusioner*"). Ud fra denne rapport har FSC Danmark opstillet nedenstående erfaringer og anbefalinger, som vi anbefaler alle der arbejder med dokumenterbart bæredygtigt træ at læse.

ERFARINGER OG ANBEFALINGER

- Offentlige organisationer laver typisk ingen form for intern og ekstern kommunikation omkring deres krav til bæredygtigt træ og den betydning kravene har (storytelling, branding osv.). **FSC Danmark anbefaler, at offentlige organisationer udnytter det positive kommunikative potentiale, der er i organisationernes CSR, når det gælder bæredygtigt træ og papir. Det være sig i forhold til ansatte og eksterne interessenter som eksempelvis borgere og erhvervsliv.**
- Tid og ressourcer nævnes ikke som nogen nævneværdig barriere eller ulempe ved at stille krav om dokumenterbart bæredygtigt træ. **FSC Danmark anbefaler, at offentlige organisa-**

¹ Som defineret i vejledningen *Sikring af bæredygtigt træ i offentlige aftaler om vareindkøb, tjenesteydelser og bygge- og anlægsarbejder*, Vejl. Nr. 9467 af 25. juni 2014, Miljøministeriet, Naturstyrelsen

tioner bidrager til at "aflive" den til tider fortalte myte om, at det er dyrere eller mere besværligt at stille krav om bæredygtigt træ. FSC Danmark anbefaler også, at flere offentlige organisationer indfører krav om dokumenterbart bæredygtigt træ eller stiller flere krav, end de gør i dag (til flere produkttyper af træ med videre)..

- Offentlige organisationer kontrollerer ikke i særlig høj grad, om de gennem indkøb og indkøbs- og udbudsaftaler får leveret dokumenterbart bæredygtigt træ, selvom dette har været et krav, og nævner, at ansvaret ligger hos leverandørerne jf. de indgåede kontrakter med bestemmelser om kravet. FSC Danmark anbefaler, at de offentlige organisationer følger "tillid er godt, men kontrol er bedre"-princippet, og indfører systematisk kontrol af leverandører, der er forpligtede til at levere bæredygtigt træ, via forskellige metoder (stikprøvekontrol og lign.). Også når det gælder byggerier, hvor en ekstern virksomhed normalt har dette ansvar. FSC Danmark oplever jævnligt, at leverandører vinder offentlige kontrakter med krav om bæredygtigt træ, selvom de ikke kan dokumentere dette efterfølgende. Se blandt andet denne [nyhed](#) på FSC Danmarks hjemmeside fra torsdag d. 6. juli 2017.
- Der er et særligt behov for hjælp til at kontrollere og vurdere alternativ dokumentation hos det offentlige. I nyheden, der refereres til ovenfor, er det beskrevet, hvordan alternativ dokumentation er et smuthul, hvorigennem offentlige ordregivere nemt kan blive snydt og ikke vide sig sikre på, om de reelt får produkter af dokumenterbart bæredygtigt træ. FSC Danmark anbefaler derfor, at de offentlige organisationer har særligt fokus på at opkvalificere egne ansatte og eksterne samarbejdspartnere, som har til opgave at kontrollere den slags dokumentation, og følger retningslinjerne beskrevet i den offentlige indkøbsvejledning fra side 28 og frem. Når muligt er det også FSC Danmarks anbefaling, at der stilles krav om FSC-certificeret træ/papir for at undgå denne risiko. Dette også set i lyset af, at det fra eksempelvis en entreprenørs perspektiv er nemmere, når udbudsmaterialet specificerer en certificering frem for kriterier for bæredygtigt træ.
- Indkøbere, og offentlige organisationers medarbejdere i øvrigt, har brug for hjælp til at kvalitets sikre og kontrollere dokumentation for dokumenterbart bæredygtigt træ via konkrete tilgængelige værktøjer. Det er i den forbindelse vigtigt, at der er skræddersyede værktøjer til rådighed, da mange forskellige funktioner håndterer indkøb. FSC Danmark anbefaler, at alle offentlige organisationer tager FSC Danmarks hjælpepakke i brug (kan downloades på fsc.dk/pakke) og i øvrigt bruger de tilbud, som FSC Danmark og andre tilbyder inden for opkvalificering og oplysning omkring dokumenterbart bæredygtigt træ og papir og certificering.
- Offentlige organisationer har i forskellige sammenhænge brug for hjælp og rådgivning. Det kan være i forhold til at vurdere, om et marked er modent til at stille krav om dokumenterbart bæredygtigt træ og certificering samt vurdere dokumentation. Det kan også være ift. at finde leverandører og træarter, der er certificerede, og det kan være ift. at vurdere, hvilke produkttyper, der er "trætunge", og dermed giver mening at stille krav til. Og så videre. Da der ikke nogen offentlig instans, der kan rådgive om dette, anbefaler FSC Danmark, at offentlige organisationer gør brug af FSC Danmarks kompetencer eller lign. organisationer med samme ekspertise.